

Scholieren Monitor

Middelengebruik, digitale media en welzijn onder Nederlandse scholieren

Dit is een automatisch gegenereerde PDF van 8 juli 2024. Dit is geen officiële uitgave van de Scholierenmonitor. De meest recente cijfers staan altijd op www.cijfers.trimbos.nl/scholierenmonitor.

Hoe te verwijzen

Rombouts, M., Morren, K., van Dorsselaer, S., Tuithof, M., Monshouwer, K.

Scholierenmonitor. <https://www.cijfers.trimbos.nl/scholierenmonitor> Geraadpleegd op: 8 juli 2024. Trimbos-instituut, Utrecht.

Alcohol

Samenvatting

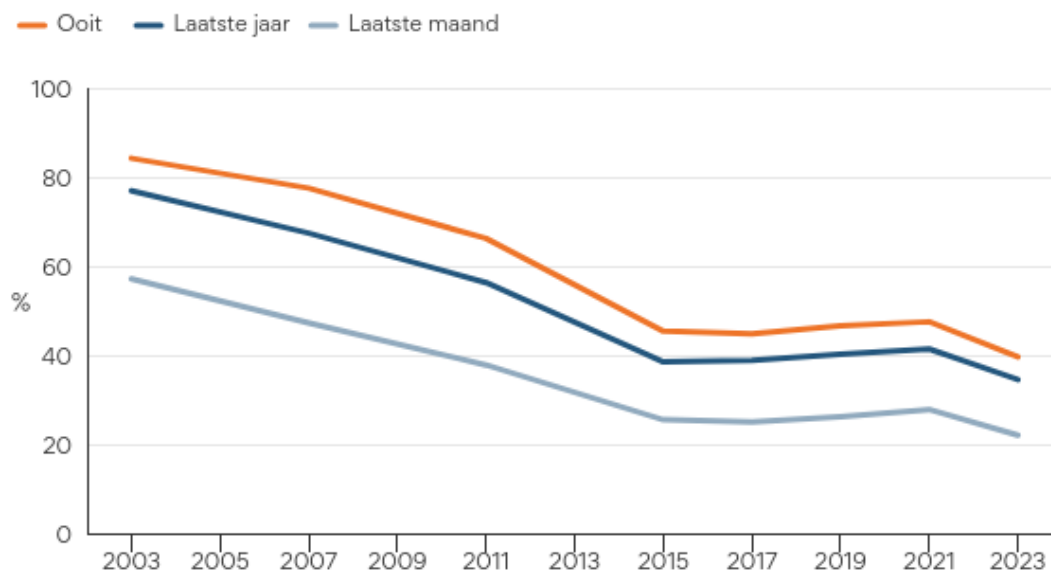
Lees aan het einde van deze pagina meer over gebruikte begrippen en methodewijziging.

2023 en vergelijking met eerdere jaren

- In 2023 heeft 39,6% van de leerlingen van 12 tot en met 16 jaar ooit alcohol gedronken, 34,5% dronk in het laatste jaar alcohol en 22,0% deed dit in de laatste maand ([Lees meer](#)).
- Eén op de vijf (19,7%) leerlingen is weleens dronken geweest, 11,1% was dit in de afgelopen maand. In de laatste maand heeft 14,4% van de leerlingen 'gebinged' ([Lees meer](#)).
- Het percentage leerlingen dat alcohol drinkt (ooit, laatste jaar, laatste maand en *bingen*) is in 2023 lager dan in 2021. Dronkenschap is tussen 2021 en 2023 ongeveer gelijk gebleven. Vergeleken met 2003 is het alcoholgebruik in 2023 op alle aspecten gedaald ([Lees meer](#)).

Alcoholgebruik naar onderzoeksjaar

Bron: Peilstationsonderzoek Scholieren/HBSC/Leefstijlmonitor, 2023

Verschillen tussen groepen

- **Geslacht:** Jongens en meisjes hebben ongeveer even vaak alcohol gedronken (ooit, laatste jaar en laatste maand) en 'gebinged'. Wel zijn meisjes vaker ooit en in de laatste maand dronken geweest ([Lees meer](#)).
- **Leeftijd:** Het alcoholgebruik (ooit, laatste jaar, laatste maand, dronkenschap en *bingen*) neemt toe met de leeftijd ([Lees meer](#)).
- **Schoolniveau:** Er zijn weinig verschillen in het alcoholgebruik tussen leerlingen van verschillende schoolniveaus ([Lees meer](#)).
- **Herkomst:** Onder leerlingen met een Nederlandse herkomst is het percentage dat alcohol heeft gedronken (ooit, laatste jaar en laatste maand) beduidend hoger dan onder leerlingen met een niet-Nederlandse herkomst ([Lees meer](#)).

Meer over scholieren die drinken

- Leerlingen die in de laatste maand alcohol hebben gedronken, dronken gemiddeld 6,4 glazen in het weekend. Van de leerlingen die in de laatste maand alcohol dronken, dronk 7,9% meestal meer dan 10 glazen op een weekenddag, bij 1,7% was dit zelfs meestal 20 glazen of meer op een weekenddag ([Lees meer](#)).
- Alcoholgebruik vindt voornamelijk plaats bij anderen thuis, in een hok, schuur of keet of thuis ([Lees meer](#)).
- Van de leerlingen die in de laatste maand alcohol hebben gedronken, koopt

7,0% meestal zelf de alcohol en 33,3% krijgt het meestal van vrienden. Een kwart (25,1%) zegt dit meestal van zijn of haar ouders te krijgen ([Lees meer](#)).

Alcoholvrije dranken

- Bijna één op de tien leerlingen (9,6%) drinkt tenminste maandelijks alcoholvrije dranken. Jongens doen dit vaker dan meisjes ([Lees meer](#)).
- Leerlingen die de laatste maand alcohol hebben gedronken, drinken vaker alcoholvrije dranken (21,9%) dan leerlingen die de laatste maand geen alcohol hebben gedronken (5,9%) ([Lees meer](#)).

Methodewijziging

In 2023 zijn er een aantal veranderingen geweest in de vragenlijst en de manier waarop deze is afgenomen. Dit kan invloed hebben gehad op de resultaten. De uitkomsten van 2023 en de vergelijkingen met eerdere jaren moeten daarom voorzichtig worden geïnterpreteerd ([Lees meer](#)).

Begrippen

Ooit: tenminste 1 keer gebruikt in het hele leven.

Laatste jaar: gebruikt in het jaar voorafgaand aan het onderzoek.

Laatste maand: gebruikt in de maand voorafgaand aan het onderzoek.

Binge drinken: het drinken van 5 glazen of meer bij één gelegenheid.

Alcoholgebruik onder scholieren

Op deze pagina beschrijven we verschillen in alcoholgebruik tussen groepen.

Lees aan het einde van deze pagina meer over gebruikte begrippen en methodewijziging.

Op deze pagina:

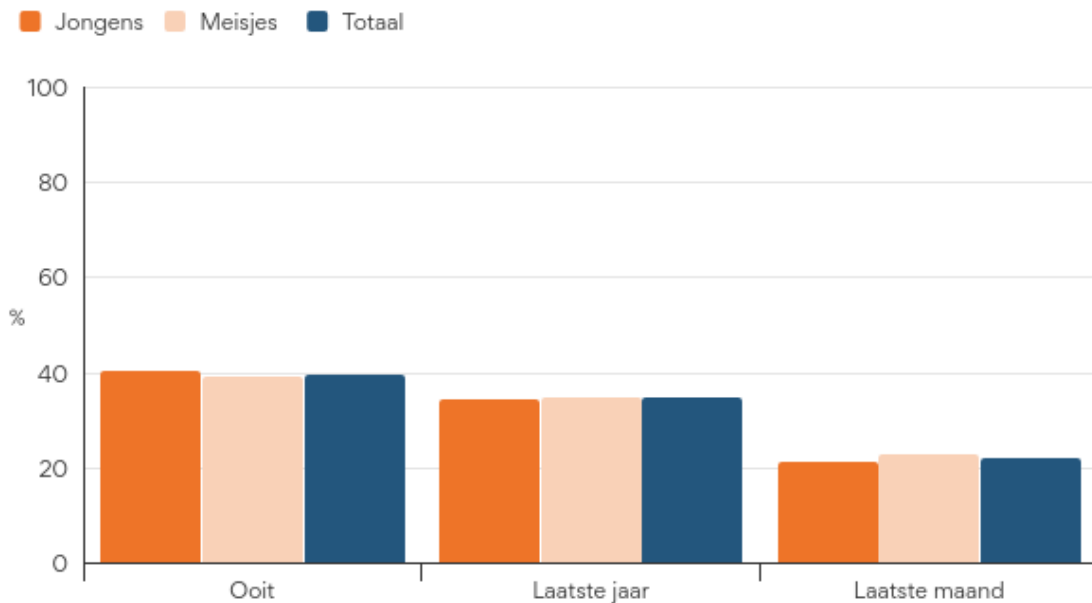
- Totaal en naar geslacht
- Leeftijd
- Schoolniveau
- Herkomst
- Startleeftijd

Totaal en naar geslacht

Van alle leerlingen van 12 tot en met 16 jaar in het voortgezet onderwijs heeft bijna vier op de tien (39,6%) ooit alcohol gedronken, 34,5% heeft in het laatste jaar gedronken en 22,0% deed dit in de laatste maand. Er zijn geen verschillen tussen jongens en meisjes.

Alcoholgebruik naar geslacht

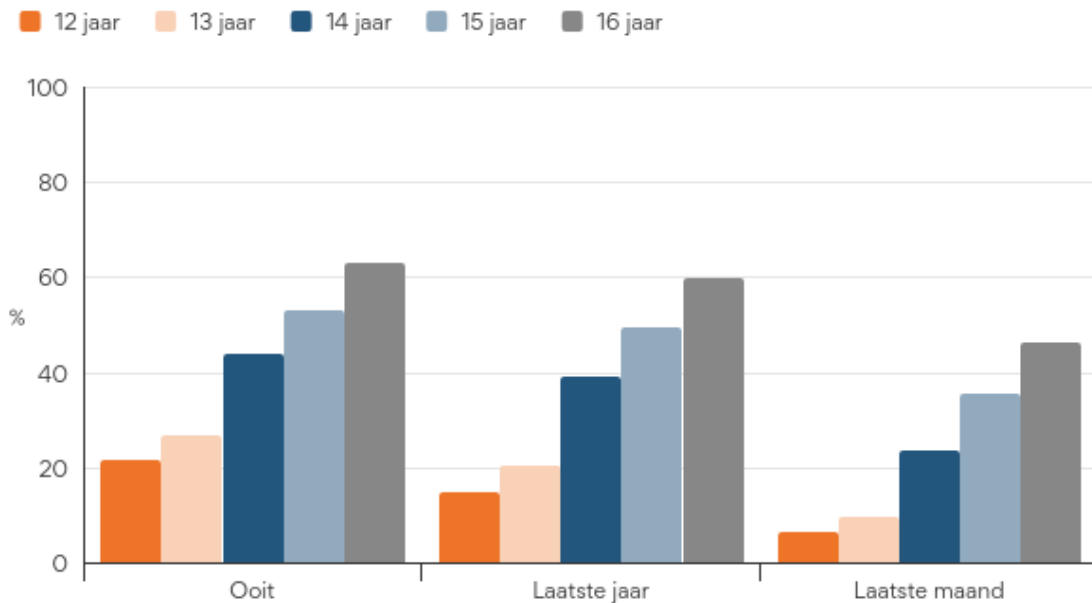
Bron: Peilstationsonderzoek Scholieren/Leefstijlmonitor, 2023

Leeftijd

Het alcoholgebruik neemt sterk toe met de leeftijd. Als voorbeeld: onder 12-jarigen heeft 21,7% ooit alcohol gedronken, onder 16-jarigen is dit bijna twee derde (62,8%). Voor het gebruik in het laatste jaar en de laatste maand zien we een vergelijkbaar beeld.

Alcoholgebruik naar leeftijd

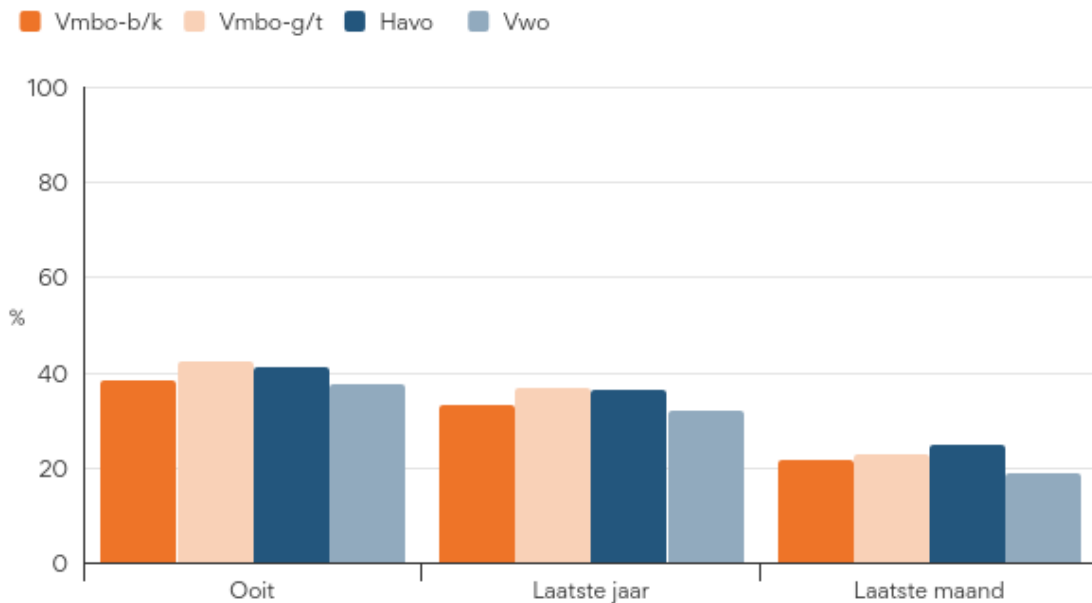
Bron: Peilstationsonderzoek Scholieren/Leefstijlmonitor, 2023

Schoolniveau

Er zijn voor alcoholgebruik weinig duidelijke verschillen tussen schoolniveaus. Alleen Vwo-leerlingen (18,9%) hebben minder vaak alcohol gedronken in de laatste maand dan Havo-leerlingen (24,7%).

Alcoholgebruik naar schoolniveau

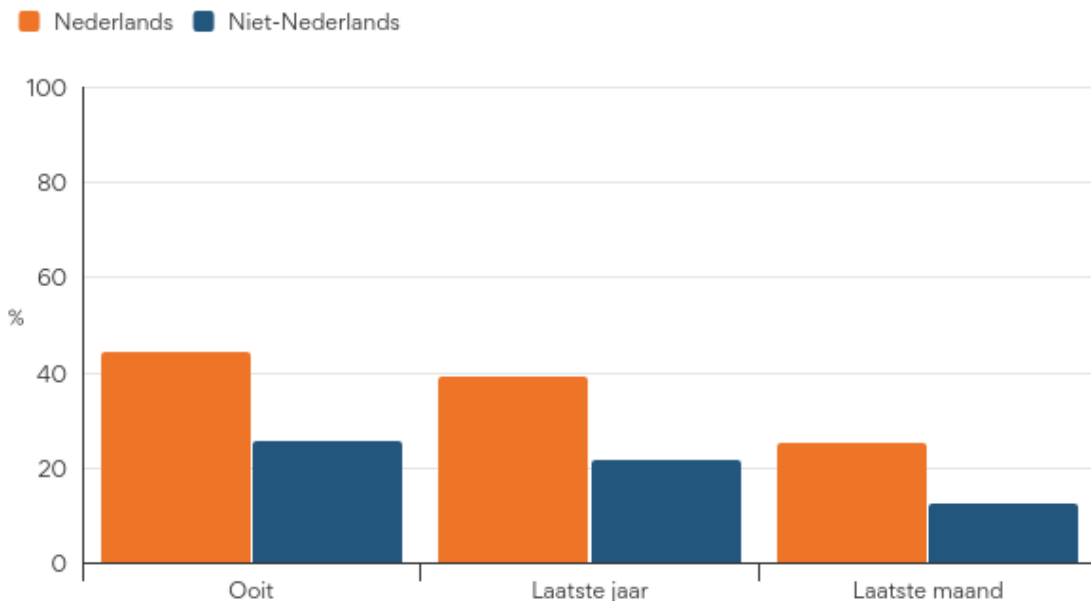
Bron: Peilstationsonderzoek Scholieren/Leefstijlmonitor, 2023

Herkomst

Onder leerlingen met een Nederlandse herkomst heeft bijna de helft (44,4%) ooit alcohol gedronken. Dit is duidelijk hoger dan onder leerlingen met een niet-Nederlandse herkomst (25,6%). Ook voor het laatste jaar en laatste maand gebruik van alcohol zijn er duidelijke verschillen tussen beide herkomstgroepen.

Alcoholgebruik naar herkomst

Bron: Peilstationsonderzoek Scholieren/Leefstijlmonitor, 2023

Startleeftijd

Leerlingen die ooit hebben gedronken waren gemiddeld 12,9 jaar toen ze dat voor de eerste keer deden. Jongens starten iets jonger (12,8 jaar) dan meisjes (13,0 jaar).

De gemiddelde leeftijd waarop 12- t/m 16-jarige leerlingen beginnen met het wekelijks drinken van alcohol is 13,8 jaar. Jongens beginnen eerder met wekelijks drinken (13,7 jaar) dan meisjes (14,0 jaar).

Methodewijziging

In 2023 zijn er een aantal veranderingen geweest in de vragenlijst en de manier waarop deze is afgenomen. Dit kan invloed hebben gehad op de resultaten. De uitkomsten van 2023 en de vergelijkingen met eerdere jaren moeten daarom voorzichtig worden geïnterpreteerd ([Lees meer](#)).

Begrippen

Ooit: tenminste 1 keer gebruikt in het hele leven.

Laatste jaar: gebruikt in het jaar voorafgaand aan het onderzoek.

Laatste maand: gebruikt in de maand voorafgaand aan het onderzoek.

Dronkenschap en binge drinken

Op deze pagina beschrijven we verschillen in dronkenschap en *binge* drinken tussen groepen.

Lees aan het einde van deze pagina meer over gebruikte begrippen en methodewijziging.

Op deze pagina:

- Totaal en naar geslacht
- Leeftijd
- Schoolniveau

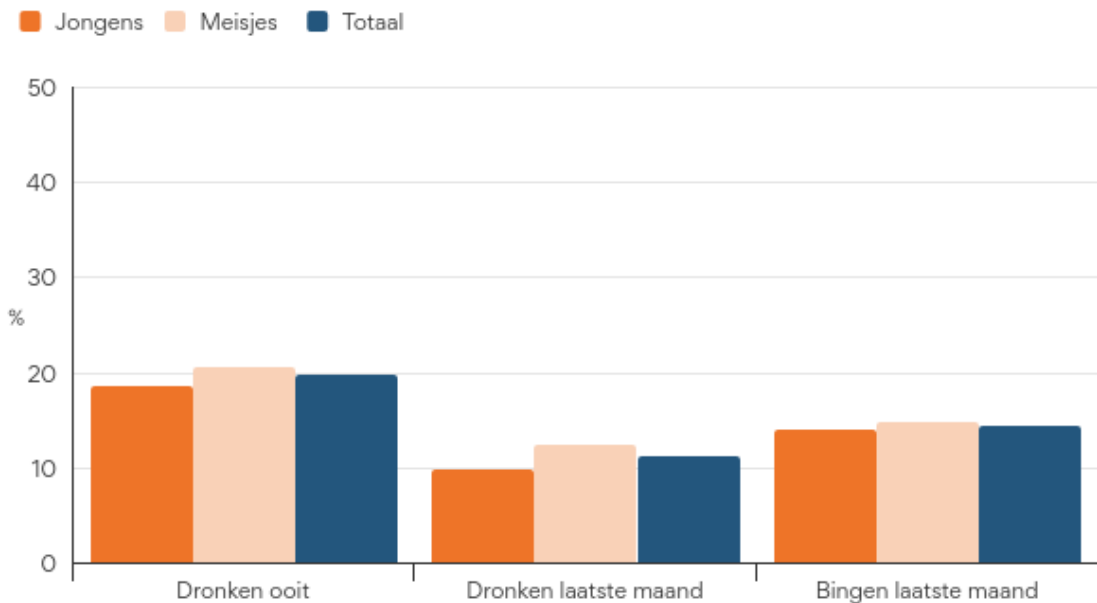
Totaal en naar geslacht

Van alle leerlingen van 12 tot en met 16 jaar in het voortgezet onderwijs is bijna twee op de tien (19,7%) ooit dronken geweest en 11,1% was dit in de laatste maand. Ook heeft 14,4% van de leerlingen in de laatste maand weleens '*gebinged*'.

Meisjes zijn vaker weleens dronken geweest (20,6%) dan jongens (18,6%). Ook in de laatste maand zijn meisjes vaker dronken geweest dan jongens. *Binge* drinken in de laatste maand is vergelijkbaar voor jongens en meisjes.

Dronkenschap en bingen naar geslacht

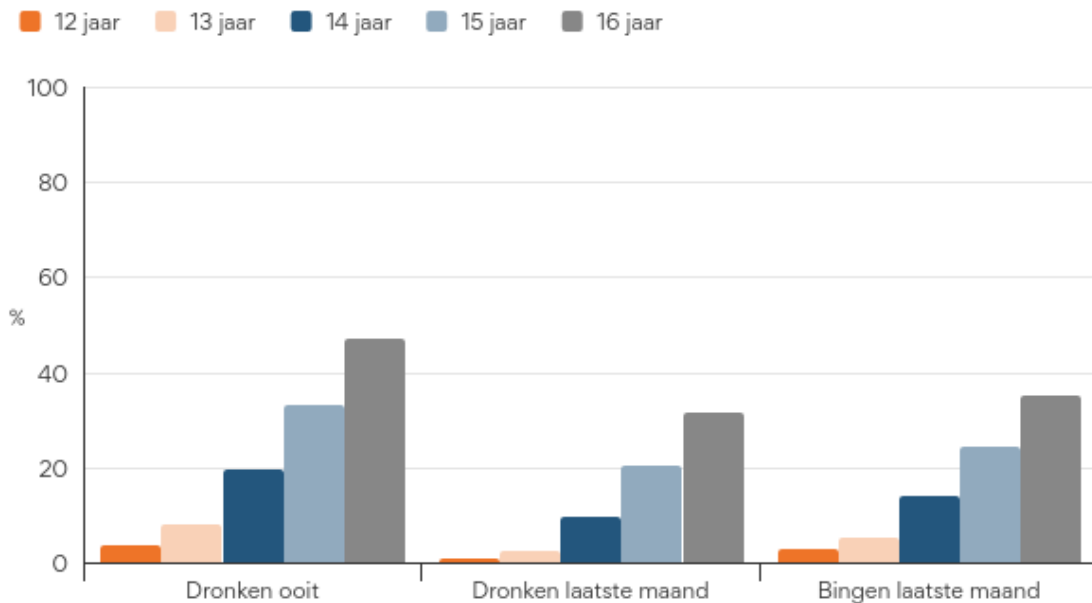
Bron: Peilstationsonderzoek Scholieren/Leefstijlmonitor, 2023

Leeftijd

Dronkenschap en *binge* drinken nemen sterk toe met de leeftijd. Als voorbeeld: onder 12-jarigen is 3,4% ooit dronken geweest, onder 16-jarigen is dit bijna de helft (47,1%). Voor dronkenschap en *binge* drinken in de laatste maand zien we een vergelijkbaar beeld.

Dronkenschap en bingen naar leeftijd

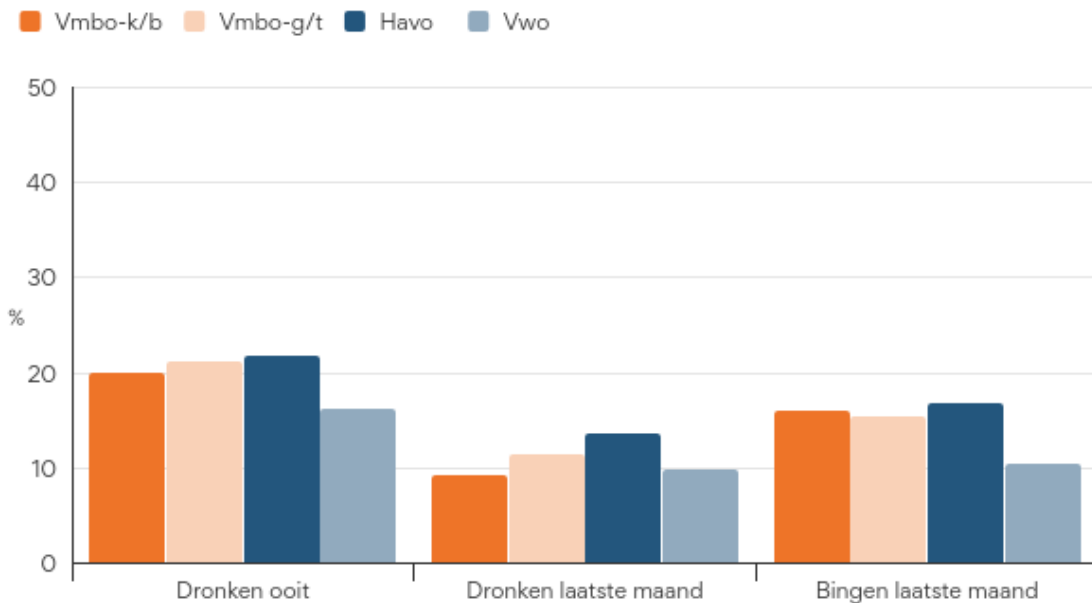
Bron: Peilstationsonderzoek Scholieren/Leefstijlmonitor, 2023

Schoolniveau

Er zijn voor dronkenschap (ooit en laatste maand) en *binge* drinken weinig duidelijke verschillen tussen schoolniveaus. Alleen *binge* drinken doen Vwo-leerlingen minder vaak (10,5%) dan Vmbo-b/k-leerlingen (15,9%) en Havo-leerlingen (16,7%).

Dronkenschap en bingen naar geslacht

Bron: Peilstationsonderzoek Scholieren/Leefstijlmonitor, 2023

Methodewijziging

In 2023 zijn er een aantal veranderingen geweest in de vragenlijst en de manier waarop deze is afgenomen. Dit kan invloed hebben gehad op de resultaten. De uitkomsten van 2023 en de vergelijkingen met eerdere jaren moeten daarom voorzichtig worden geïnterpreteerd ([Lees meer](#)).

Begrippen

Ooit: tenminste 1 keer gebruikt in het hele leven.

Laatste jaar: gebruikt in het jaar voorafgaand aan het onderzoek.

Laatste maand: gebruikt in de maand voorafgaand aan het onderzoek.

Binge drinken: het drinken van 5 glazen of meer bij één gelegenheid.

Meer over scholieren die drinken

Op deze pagina wordt meer informatie gegeven over de leerlingen van 12 tot en met 16 jaar die in de laatste maand alcohol hebben gedronken.

Lees aan het einde van deze pagina meer over gebruikte begrippen en methodewijziging.

Op deze pagina:

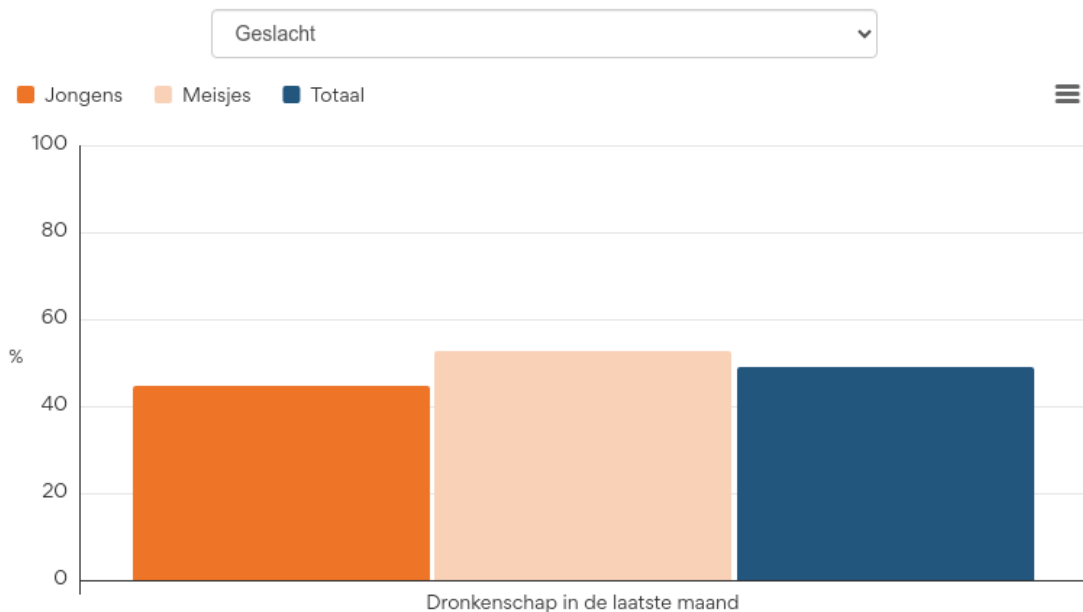
- Dronkenschap
- Binge drinken
- Aantal glazen alcohol
- Locaties waar wordt gedronken
- Indrinken in de laatste maand
- Hoe komen scholieren aan alcohol?

Dronkenschap

Ongeveer de helft van de 12- tot en met 16-jarige leerlingen (48,9%) die alcohol drinken, is in de laatste maand dronken geweest. Drinkende meisjes zijn vaker dronken geweest in de laatste maand (52,7%) dan drinkende jongens (44,8%). Ook neemt dronkenschap sterk toe met de leeftijd. Verder zijn Havo-leerlingen vaker dronken geweest in de laatste maand (53,6%) dan Vmbo-b/k leerlingen (41,4%).

Dronkenschap in de laatste maand naar geslacht, leeftijd en schoolniveau (onder laatste maand gebruikers)

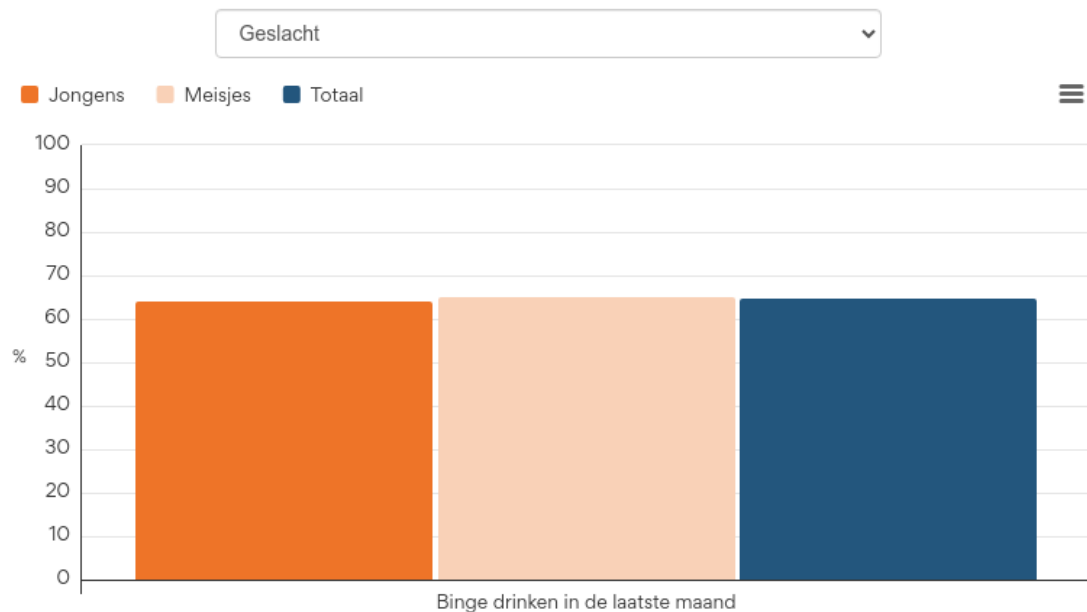
Bron: Peilstationsonderzoek Scholieren/Leefstijlmonitor, 2023

Binge drinken

Bijna twee derde van de 12- t/m 16-jarigen (65,1%) die alcohol drinken, hebben in de laatste maand weleens 'gebinged'. Drinkende jongens en meisjes verschillen niet van elkaar als het gaat om het percentage *binge*-drinkers. Met het stijgen van de leeftijd neemt het *binge* drinken toe: van de 12-jarigen heeft 45,1% weleens 'gebinged', bij de 16-jarigen is dit gestegen naar 76,1%. Er zijn geen grote verschillen in *binge* drinken onder Vmbo-b/k-, Vmbo-g/t- en Havo-leerlingen die alcohol drinken. Wel hebben Vwo-leerlingen die alcohol drinken het minst vaak 'gebinged' in de laatste maand.

Binge drinken in de laatste maand naar geslacht, leeftijd en schoolniveau (onder laatste maand gebruikers)

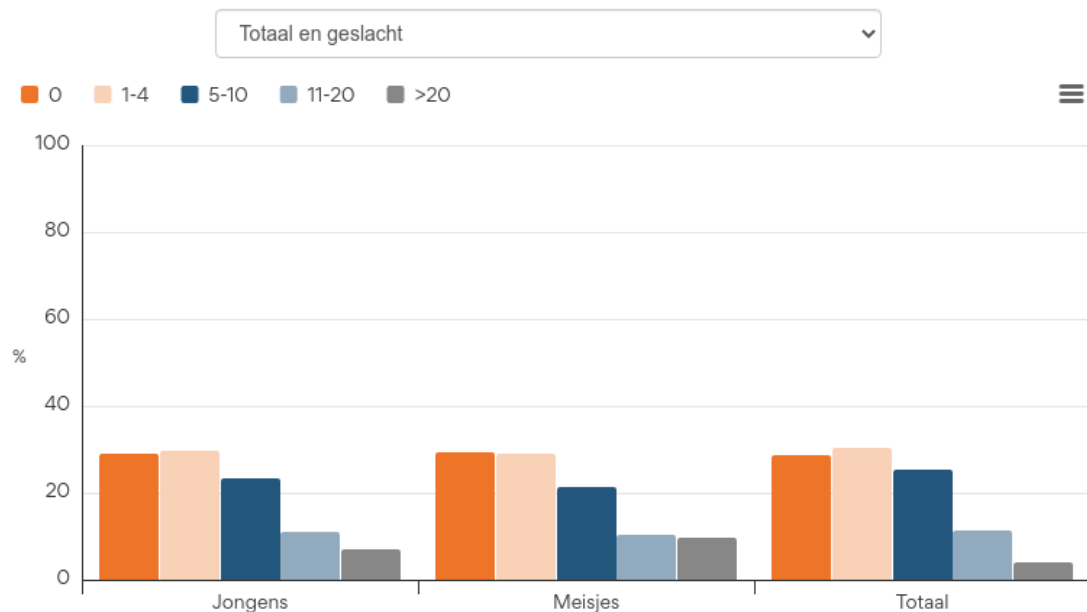
Aantal glazen alcohol

Aan leerlingen die in de laatste maand alcohol dronken is gevraagd op hoeveel doordeweekse dagen (maandag t/m donderdag) en weekenddagen (vrijdag t/m zondag) ze meestal alcohol drinken en hoeveel glazen ze dan op zo'n dag drinken. Hieruit is het totaal aantal glazen berekend dat in het weekend en gedurende de hele week wordt gedronken. Het grootste deel van het alcoholgebruik vindt plaats in het weekend. Het totale alcoholgebruik per week is daardoor niet veel hoger dan het gebruik in het weekend. Leerlingen die in de laatste maand alcohol gedronken hebben, drinken gemiddeld 6,4 glazen in het weekend. Als naar de totale week gekeken wordt, drinken ze gemiddeld 7 glazen.

Het aantal glazen dat in het weekend wordt gedronken, neemt toe met de leeftijd. Als voorbeeld: van de drinkende 12-jarigen drinkt een derde (32,9%) in het weekend 1 tot 4 glazen en minder dan één op de tien drinkende 12-jarigen zegt in het weekend 5 of meer glazen te drinken. Van de drinkende 16-jarigen drinkt 24,7% in het weekend 1 tot 4 glazen en 58,0% drinkt 5 of meer glazen.

Aantal glazen in het weekend naar geslacht, leeftijd en schoolniveau

Peilstationsonderzoek Scholieren/Leefstijlmonitor, 2023

Er is ook gekeken naar het aantal glazen dat meestal gedronken wordt op één weekenddag. Van de drinkende leerlingen, dronk 7,9% meestal meer dan 10 glazen op een weekenddag en 1,7% drinkt meestal 20 glazen of meer. Jongens drinken ruim twee keer zo vaak meer dan 10 glazen op een weekenddag (10,9%) dan meisjes (4,6%).

Voor het aantal glazen in het weekend is ook gekeken naar verschillen tussen schoolniveaus. Vwo-leerlingen die alcohol drinken, drinken minder glazen alcohol dan Vmbo-b/k-leerlingen die alcohol drinken. Er zijn geen andere opvallende verschillen.

Meer informatie over het totaal aantal glazen per week naar geslacht, leeftijd en schoolniveau kan gevonden worden bij [Cijfers van 2023](#).

Locaties waar wordt gedronken

Onder leerlingen die in de laatste maand alcohol hebben gedronken, vindt alcoholgebruik meestal plaats bij anderen thuis (38,2% drinkt hier minstens elke maand) gevolgd door een hok, schuur of keet (27,9%) of thuis (21,6%). De verschillen tussen de jongste (12-13 jaar) en de oudste (16 jaar) leeftijdscategorieën zijn met name voor drinken bij anderen thuis en drinken in een club, café of discotheek groot. Als voorbeeld: 16,6% van de 12-jarigen drinkt minstens elke

maand bij anderen thuis. Van de 16-jarigen doet 51,5% dat.

Er zijn een aantal verschillen tussen jongens en meisjes. Alle locaties worden wat vaker genoemd door jongens dan door meisjes. Met name drinken meer jongens dan meisjes tenminste maandelijks thuis, bij anderen thuis, in een sportkantine of op school.

Vergeleken met 2019 valt op dat het tenminste maandelijks drinken in een club, café of discotheek is afgenomen van 29,3% naar 17,7%. Voor de andere locaties zijn geen opvallende verschillen tussen 2019 en 2023 te zien.

Locaties waar alcohol elke maand of vaker wordt gedronken (onder laatste maand gebruikers, n = 1529)

	Leeftijd				Geslacht		Totaal
	12-13	14	15	16	Jongens	Meisjes	
Thuis	22,3	16,5	23,5	23,7	24,1	18,5	21,6
Bij anderen thuis	16,6	28,4	45,2	51,5	40,8	35,5	38,2
Hok, schuur of keet	15,2	27,5	33,1	30,0	29,4	26,0	27,9
Op straat, hangplek	13,0	9,9	13,7	14,7	13,4	11,9	12,9
Club, café of discotheek	6,4	10,4	19,4	28,7	18,0	17,3	17,7
Buurthuis of jeugdhonk	2,6	3,6	5,9	2,2	4,0	3,2	3,7
Sportkantine	2,1	3,4	7,1	8,4	8,4	2,9	5,7
School(plein)	2,4	1,7	1,2	0,7	1,9	0,7	1,4

Noot: Het aantal drinkende 12- en 13-jarige leerlingen was beperkt. Daarom zijn deze twee leeftijdsgroepen in de tabel gecombineerd.

Bron: Peilstationsonderzoek Scholieren/Leefstijlmonitor, 2023

Indrinken in de laatste maand

Van de leerlingen die in de laatste maand alcohol hebben gedronken, heeft ruim één op de drie (35,9%) in de laatste vier weken ingedronken (het drinken voor het uitgaan). Dit betreft meer meisjes (39,6%) dan jongens (32,3%). Het indrinken neemt toe met de leeftijd. Van de 12-jarigen die drinken heeft 14,8% de laatste maand ingedronken, op 14-jarige leeftijd is dit ruim een kwart (27,8%) en op 16-

jarige leeftijd bijna de helft (49,2%). Gemiddeld worden tijdens het indrinken 4,3 glazen gedronken. Jongens drinken meer glazen bij het indrinken (4,8 glazen) dan meisjes (3,9 glazen).

Hoe komen scholieren aan alcohol?

De meeste leerlingen die drinken zeggen de alcohol meestal van vrienden te krijgen (33,3%). Dit betreft meer meisjes (37,8%) dan jongens (29,0%) en is lager dan in 2019 (37,5%). Van de leerlingen die alcohol drinken, zegt ongeveer een kwart (25,1%) het meestal van zijn of haar ouders te krijgen en 7,0% koopt zelf zijn of haar alcohol. Deze percentages zijn vrijwel hetzelfde als in 2019.

Hoe komen scholieren meestal aan alcohol? (onder laatste maand gebruikers, n = 1511)

	Leeftijd				Geslacht		Totaal
	12-13	14	15	16	J	M	
Koop het meestal zelf	3,8	4,1	5,3	13,2	9,1	4,9	7,0
Laat het anderen kopen	3,3	7,6	13,4	16,8	11,6	11,0	11,3
Meestal van vrienden	23,3	39,5	33,7	32,9	29,0	37,8	33,3
Meestal van ouders	37,7	27,3	23,5	18,1	25,2	24,9	25,1
Meestal van broer of zus	6,2	3,6	2,9	5,3	3,6	5,1	4,3
Meestal van anderen	10,3	9,2	15,6	10,9	11,6	11,8	11,8

Noot: Het aantal drinkende 12- en 13-jarige leerlingen was beperkt. Daarom zijn deze twee leeftijdsgroepen in de tabel gecombineerd.

Bron: Peilstationsonderzoek Scholieren/Leefstijlmonitor, 2023

Methodewijziging

In 2023 zijn er een aantal veranderingen geweest in de vragenlijst en de manier waarop deze is afgenomen. Dit kan invloed hebben gehad op de resultaten. De uitkomsten van 2023 en de vergelijkingen met eerdere jaren moeten daarom voorzichtig worden geïnterpreteerd ([Lees meer](#)).

Begrippen

Ooit: tenminste 1 keer gebruikt in het hele leven

Laatste jaar: gebruikt in het jaar voorafgaand aan het onderzoek

Laatste maand: gebruikt in de maand voorafgaand aan het onderzoek.

Binge drinken: het drinken van 5 glazen of meer bij één gelegenheid.

Vergelijking met eerdere jaren

Deze pagina gaat dieper in op de veranderingen van alcoholgebruik onder leerlingen vergeleken met eerdere jaren.

Lees aan het einde van deze pagina meer over gebruikte begrippen en methodewijziging.

Op deze pagina:

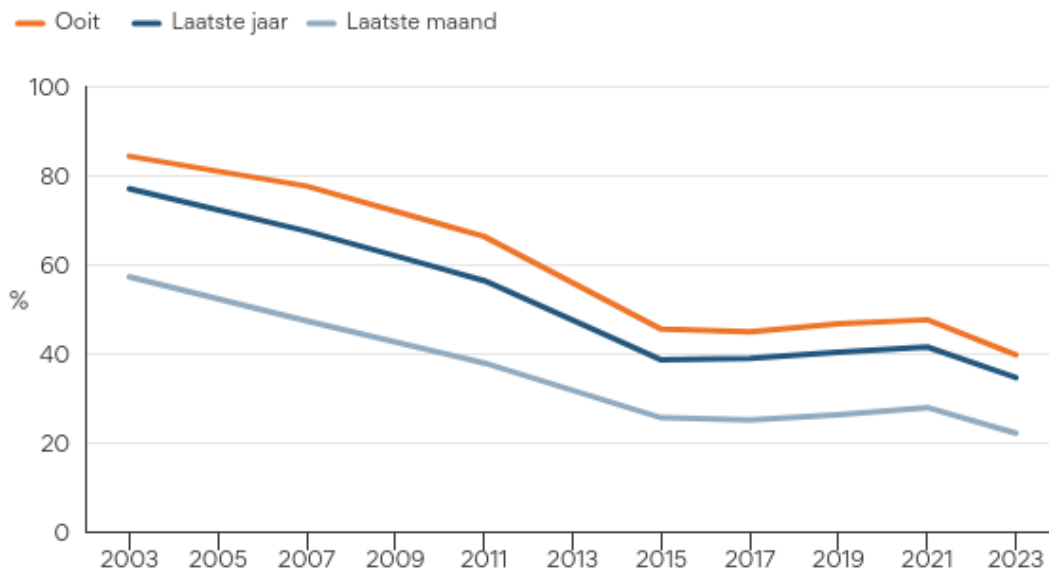
- Totaal en naar geslacht
- Leeftijd
- Dronkenschap
- Binge drinken
- Startleeftijd

Totaal en naar geslacht

Vergeleken met 2003 (84,2%) hebben in 2023 (39,6%) minder 12- tot en met 16-jarigen ooit alcohol gedronken. In de periode 2003-2015 is er een duidelijke daling geweest. Daarna was het percentage tot 2021 stabiel rond de 45%, maar is in 2023 opnieuw gedaald naar 39,6%. Het alcoholgebruik in het laatste jaar en de laatste maand volgen een vergelijkbaar patroon over de jaren. Het alcoholgebruik lijkt in 2023 ook lager dan in 2019, maar dit verschil is alleen significant voor alcoholgebruik ooit in het leven. Voor jongens en meisjes zijn vergelijkbare trends te zien (zie hier de tabel).

Alcoholgebruik naar onderzoeksjaar

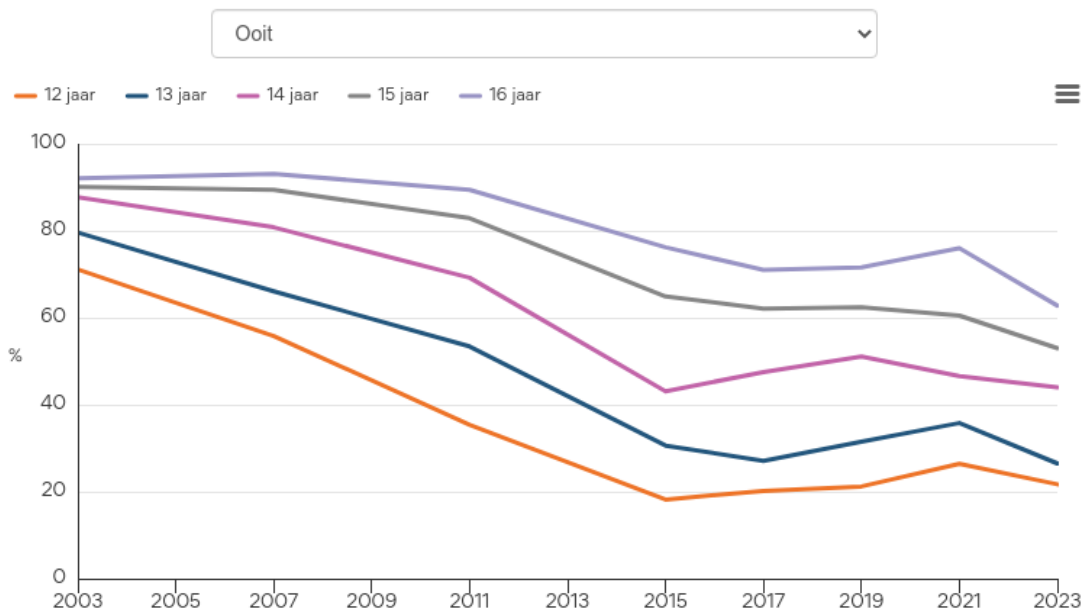
Bron: Peilstationsonderzoek Scholieren/HBSC/Leefstijlmonitor, 2023

Leeftijd

Het percentage leerlingen dat alcohol heeft gebruikt (ooit, laatste jaar, laatste maand) is voor alle leeftijden lager in 2023 dan in 2003. Tussen 2021 en 2023 is met name een daling zichtbaar onder de 13-jarigen (ooit en laatste jaar) en onder de 16-jaren (ooit, laatste jaar, laatste maand). Juist bij deze leeftijden leek het alcoholgebruik iets hoger in 2021, dit lijkt een tijdelijke kleine toename te zijn geweest.

Alcoholgebruik naar onderzoeksjaar en leeftijd

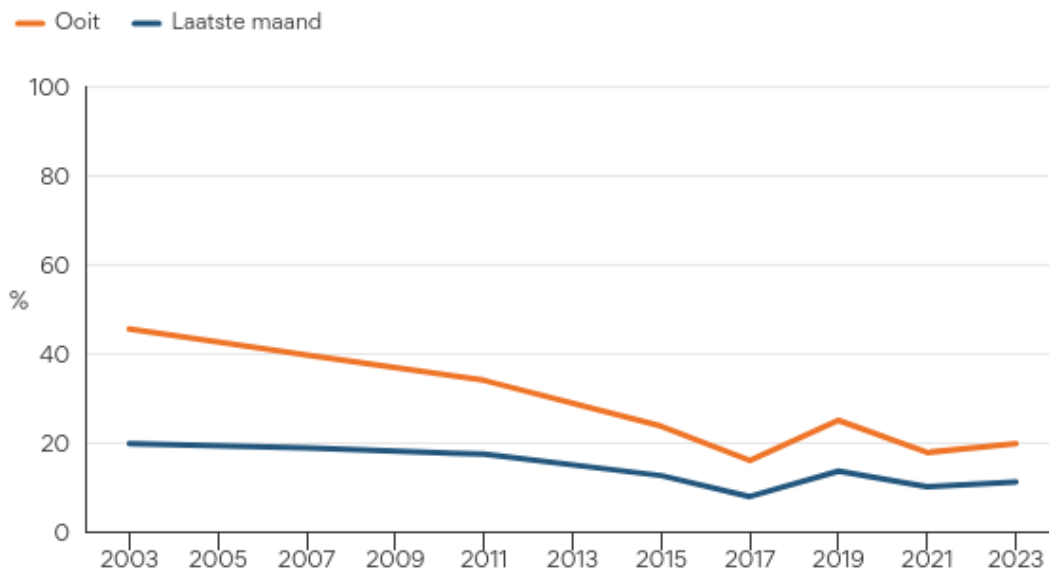
Bron: Peilstationsonderzoek Scholieren/HBSC/Leefstijlmonitor, 2023

Dronkenschap

Het percentage leerlingen dat ooit of de laatste maand dronken is geweest, is in 2023 lager dan in 2003. Deze daling heeft met name plaatsgevonden in de periode 2003-2017. Sindsdien schommelen de percentages. Voor jongens en meisjes is een vergelijkbare trend te zien ([zie hier de tabel](#)). Na uitsplitsing van de trends in dronkenschap (ooit, laatste maand) naar leeftijd, blijkt dat er voor alle leeftijden geen duidelijke verandering is tussen 2021 en 2023.

Dronkenschap naar onderzoeksjaar

Bron: Peilstationsonderzoek Scholieren/HBSC/Leefstijlmonitor, 2023

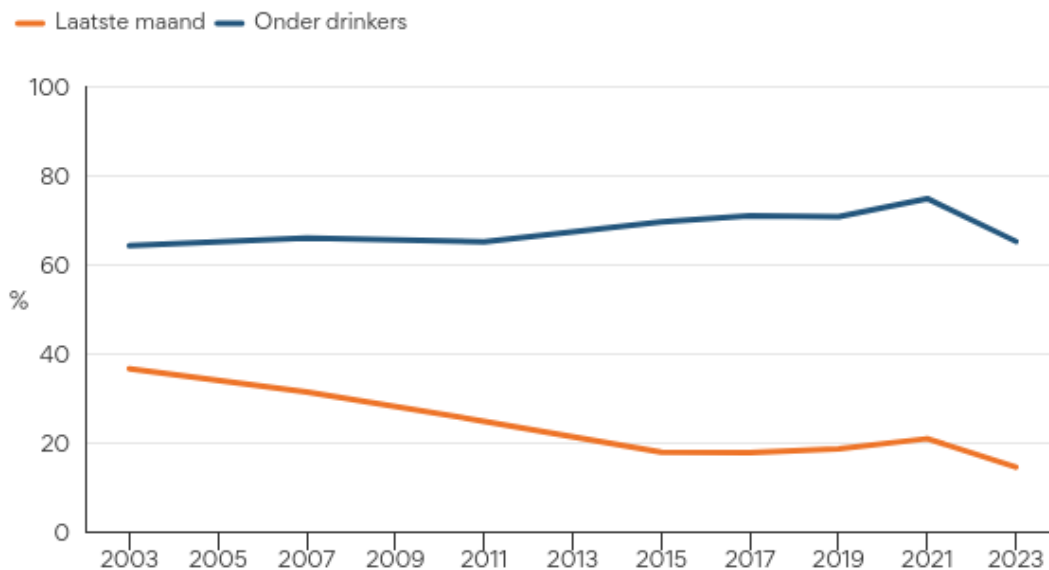
Binge drinken

Het percentage van alle leerlingen dat in de laatste maand heeft 'gebinged' is in 2023 lager dan in 2003. Deze daling heeft met name plaatsgevonden in de periode 2003-2015. Daarna bleef het percentage vergelijkbaar tot 2021, maar in 2023 is het opnieuw gedaald. Voor jongens en meisjes is een vergelijkbare trend te zien (zie [hier de tabel](#)). Als we kijken naar de verschillende leeftijden, zien we dat het percentage scholieren dat *binge*-drinkt tussen 2021 en 2023 met name gedaald is onder de 13-jarigen en de 16-jarigen. Juist bij deze leeftijden leek het *binge* drinken ook iets hoger in 2021, er lijkt hier sprake te zijn geweest van een kleine tijdelijke toename.

Het *binge* drinken onder de leerlingen die alcohol drinken is tussen 2003 en 2021 toegenomen, maar is in 2023 weer gedaald. Deze trend is vergelijkbaar voor jongens en meisjes en voor de verschillende leeftijdsgroepen.

Bingen naar onderzoeksjaar

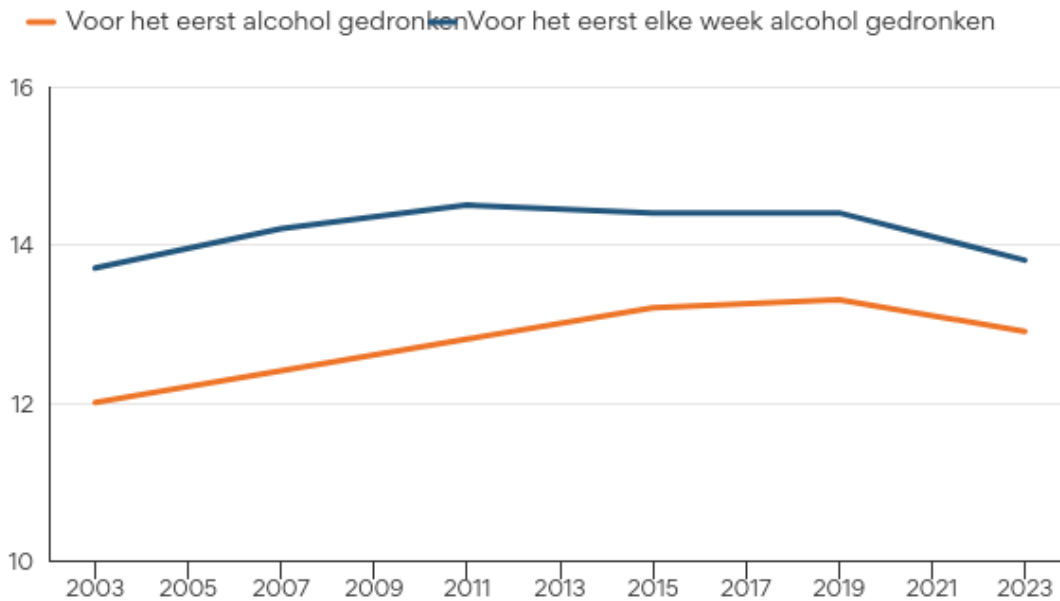
Bron: Peilstationsonderzoek Scholieren/HBSC/Leefstijlmonitor, 2023

Startleeftijd

De gemiddelde leeftijd waarop leerlingen voor het eerst alcohol gebruiken is in 2023 (12,9 jaar) hoger dan in 2003 (12,0 jaar). Tussen 2003 en 2019 nam de startleeftijd geleidelijk toe, waarna het in 2023 licht is gedaald. De gemiddelde leeftijd waarop leerlingen voor het eerst wekelijks alcohol gebruiken is in 2023 (13,8 jaar) weer terug op het niveau van 2003 (13,7 jaar). In de tussenliggende jaren is deze startleeftijd wel iets hoger geweest. Deze trends zijn vergelijkbaar voor jongens en meisjes (zie hier de tabel).

Startleeftijd alcohol naar onderzoeksjaar

Bron: Peilstationsonderzoek Scholieren/Leefstijlmonitor, 2023

Methodewijziging

In 2023 zijn er een aantal veranderingen geweest in de vragenlijst en de manier waarop deze is afgenomen. Dit kan invloed hebben gehad op de resultaten. De uitkomsten van 2023 en de vergelijkingen met eerdere jaren moeten daarom voorzichtig worden geïnterpreteerd ([Lees meer](#)).

Begrippen

Ooit: Tenminste 1 keer ooit in het leven.

Laatste jaar: In het jaar voorafgaand aan het onderzoek.

Laatste maand: In de maand voorafgaand aan het onderzoek.

Binge drinken: het drinken van 5 glazen of meer bij één gelegenheid.

Alcoholvrije dranken

Van alle leerlingen van 12 tot en met 16 jaar heeft 9,6% tenminste maandelijks alcoholvrije dranken. Op deze pagina gaan we verder in op het gebruik van alcoholvrije dranken door leerlingen.

Lees aan het einde van deze pagina meer over gebruikte begrippen en methodewijziging.

Op deze pagina:

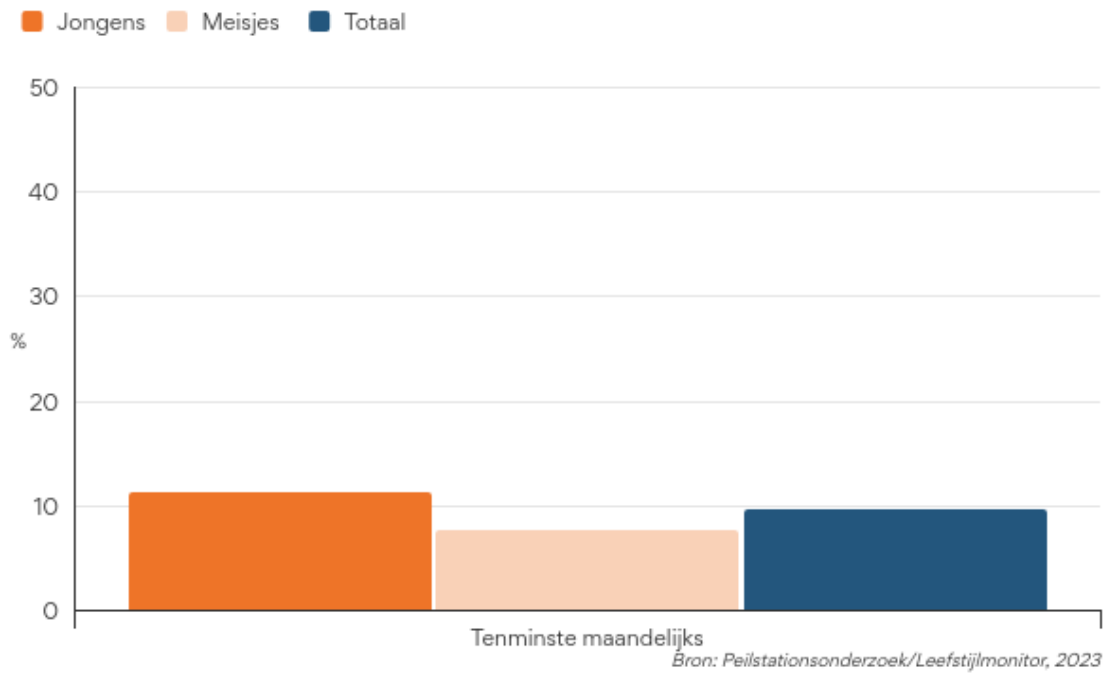
- Totaal en naar geslacht
- Leeftijd
- Schoolniveau
- Onder scholieren die alcohol drinken

Totaal en naar geslacht

Van alle leerlingen van 12 tot en met 16 jaar in het voortgezet onderwijs drinkt bijna één op de tien (9,6%) tenminste maandelijks alcoholvrije dranken, 4,1% doet dit wekelijks. Jongens doen dit vaker dan meisjes.

Gebruik van alcoholvrije dranken naar geslacht

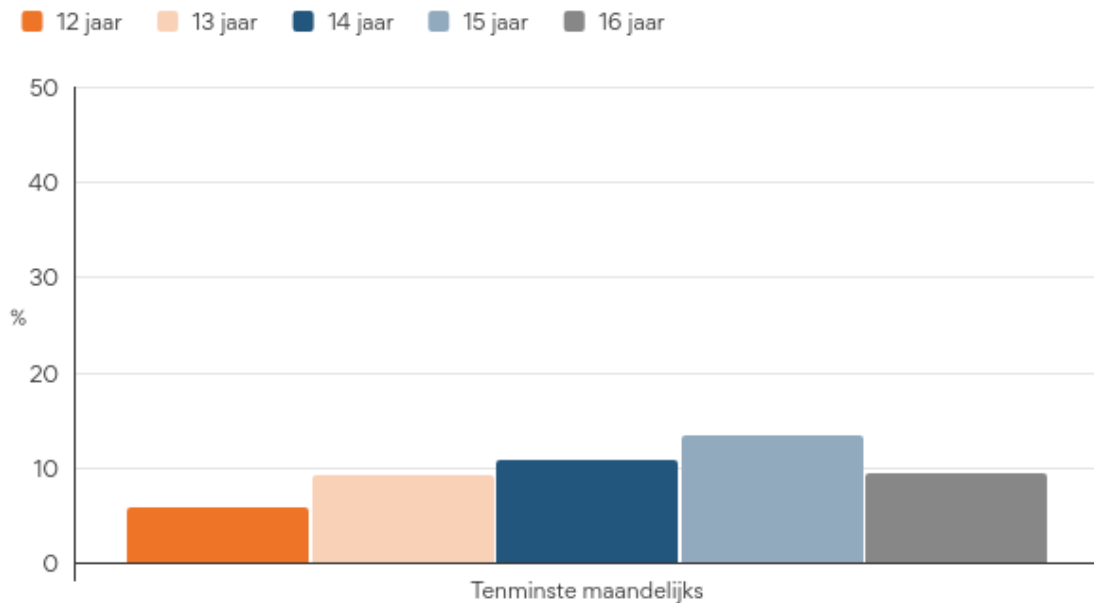

Leeftijd

Het gebruik van alcoholvrije dranken neemt toe tot 15 jaar en daalt daarna weer: onder 12-jarigen drinkt 5,7% maandelijks alcoholvrije dranken, onder 15-jarigen is dit 13,3% en onder 16-jarigen is dit weer gedaald naar 9,3%.

Gebruik van alcoholvrije dranken naar leeftijd

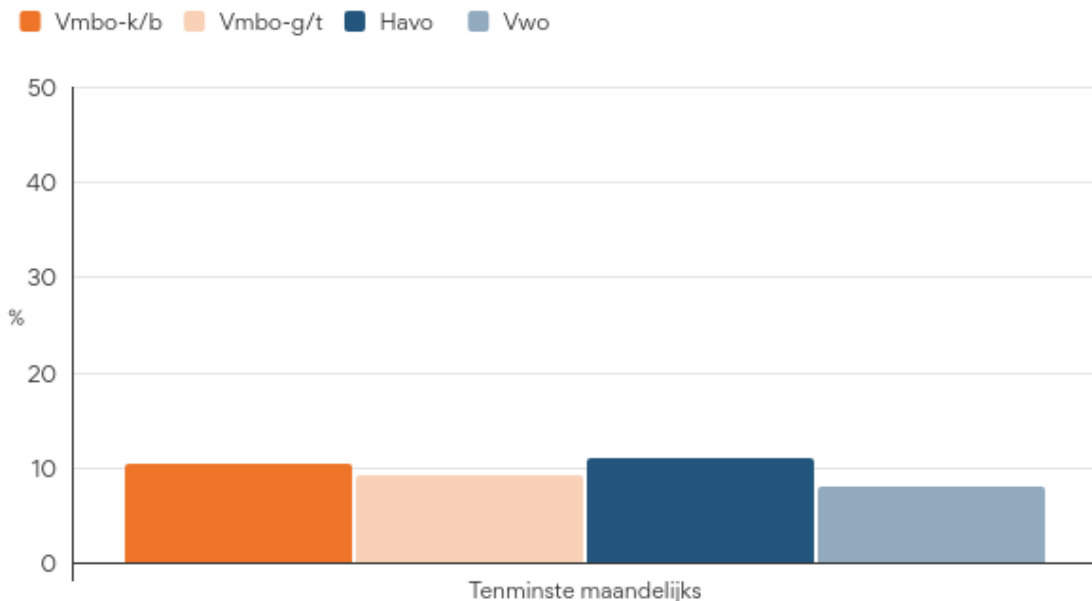
Bron: Peilstationsonderzoek Scholieren/Leefstijlmonitor, 2023

Schoolniveau

Er zijn geen grote verschillen in het ten minste maandelijks gebruik van alcoholvrije dranken tussen de schoolniveaus. Vwo-leerlingen lijken iets minder vaak alcoholvrije dranken te drinken (7,9%), maar alleen het verschil met Havo-leerlingen (10,9%) is significant.

Gebruik van alcoholvrije dranken naar schoolniveau

Bron: Peilstationsonderzoek Scholieren/Leefstijlmonitor, 2023

Onder scholieren die alcohol drinken

Leerlingen die de laatste maand alcohol hebben gedronken, drinken vaker maandelijks alcoholvrije dranken (21,9%) dan leerlingen die in de afgelopen maand geen alcohol hebben gedronken (5,9%).

Methodewijziging

In 2023 zijn er een aantal veranderingen geweest in de vragenlijst en de manier waarop deze is afgenomen. Dit kan invloed hebben gehad op de resultaten. De uitkomsten van 2023 en de vergelijkingen met eerdere jaren moeten daarom voorzichtig worden geïnterpreteerd ([Lees meer](#)).

Begrippen

Ooit: tenminste 1 keer gebruikt in het hele leven.

Laatste jaar: gebruikt in het jaar voorafgaand aan het onderzoek.

Laatste maand: gebruikt in de maand voorafgaand aan het onderzoek.

Conclusie & duiding

Het alcoholgebruik (ooit, laatste jaar, laatste maand en *bingen* in de laatste maand) van scholieren van 12 t/m 16 jaar is tussen 2003 en 2015 gehalveerd. Daarna bleef het een aantal jaar behoorlijk stabiel en in 2021 leken de cijfers te wijzen op een lichte stijging in het alcoholgebruik. Deze stijging heeft zich niet doorgezet in 2023: het alcoholgebruik is in 2023 lager dan in 2021. Het alcoholgebruik lijkt in 2023 ook lager dan in 2019, maar dit verschil is alleen significant voor alcoholgebruik ooit in het leven. Ten slotte is in 2023 ook te zien dat het *binge* drinken onder de drinkers gedaald is, nadat dit cijfer jarenlang geleidelijk toenam.

Het is niet eenvoudig om de veranderingen in het alcoholgebruik onder scholieren te begrijpen, verschillende factoren kunnen een rol gespeeld hebben. Mogelijk komen de veranderingen in het alcoholgebruik deels door veranderingen in de onderzoeksmethode in 2023 ([lees meer](#)). Zo heeft in 2023 de leraar de vragenlijst afgenomen in de leerjaren 2 en 4 en was er (alleen in deze leerjaren) voor het eerst géén onderzoeksassistent aanwezig. Dit verklaart mogelijk waarom er in 2023 in leerjaar 2 en 4 meer onvolledig ingevulde vragenlijsten waren dan in eerdere jaren. Als de onvolledige vragenlijsten met name van leerlingen waren die alcohol dronken, kan dat geresulteerd hebben in een onderschatting van het alcoholgebruik.

Tijdelijke toename in 2021

Ondanks de methodewijzigingen, kunnen de huidige cijfers ook een eerste aanwijzing zijn voor een daadwerkelijke daling in het alcoholgebruik onder scholieren. Er zijn een aantal maatschappelijke factoren die daar mogelijk aan hebben bijgedragen. Allereerst heeft de meting van 2021 heeft door de coronapandemie in een bijzondere context plaatsgevonden. Met name onder de 12- en 13-jarigen leek in 2021 sprake van een toename in het alcoholgebruik. De huidige cijfers kunnen erop wijzen dat dit een tijdelijke toename is geweest. Ook in de [GGD Gezondheidsmonitor Jeugd](#) (GM Jeugd; alleen 2^e en 4^e klas) werd voor een aantal uitkomstmaten een daling in het alcoholgebruik gezien tussen 2021 en 2023. De daling die in de GM Jeugd werd gevonden was wel minder sterk dan in het huidige onderzoek.

Preventie

Eind 2018 is het Nationaal Preventieakkoord van start gegaan. Hierin wordt als doel gesteld dat in 2040 maximaal 25% van de jongeren ooit alcohol heeft gedronken, 15% in de laatste maand heeft gedronken en dat van de jongeren die drinken,

maximaal 45% weleens *binged*. Dit akkoord heeft een impuls gegeven aan verschillende preventieactiviteiten zoals [Helder op School](#) en [Opgroeien in een Kansrijke Omgeving](#). Sinds dit akkoord is er ook meer aandacht voor de sociale norm van alcoholgebruik en wordt het houden van een drinkpauze verder gestimuleerd met de [IkPas campagne](#). Ook zijn de gevolgen van alcoholgebruik met bewustwordingscampagnes breder onder de aandacht gebracht. Bijvoorbeeld met de kenniscampagne 'Op je gezondheid' die zich in het kader van de Gezonde Generatie ook richt op ouders. Hoewel deze activiteiten waarschijnlijk geen direct effect hebben op het alcoholgebruik van jongeren, heeft dit mogelijk via de ouders wel impact. Bijvoorbeeld door hun voorbeeldgedrag of omdat zij strengere regels ten aanzien van alcoholgebruik zijn gaan stellen. De resultaten van het onderzoek onder ouders (onderdeel van de ScholierenMonitor; publicatie eind 2024) geven hier meer inzicht in.

Verandering in uitgaansgedrag

Een opvallende verandering in 2023 is dat jongeren die alcohol drinken dit duidelijk minder vaak doen in uitgaansgelegenheden dan in 2019. Mogelijk speelt een blijvende gedragsverandering sinds de coronapandemie hier een rol. In het Grote Uitgaansonderzoek bleek ook een verandering in het uitgaansgedrag: onder uitgaanders was wekelijks kroeg, club of huisfeestbezoek bijna gehalveerd tussen 2020 en 2023¹. Door de gestegen prijzen is uitgaan duurder geworden, dat kan hier een rol spelen. Bovendien zien we in het huidige onderzoek geen stijging van alcoholgebruik bij de andere locaties. Dat wijst erop dat de beschikbaarheid voor jongeren om aan alcohol te komen mogelijk iets is afgenomen. De gestegen prijs van alcohol én de verminderde beschikbaarheid van alcohol kunnen geresulteerd hebben een daling van alcoholgebruik. De WHO noemt het verhogen van de prijs en het beperken van de beschikbaarheid namelijk 'best buys': kosteneffectieve beleidsmaatregelen om alcoholgebruik te verminderen².

Hoewel de mogelijke daling in het alcoholgebruik onder scholieren veelbelovend is, zullen toekomstige onderzoeken moeten uitwijzen of deze daling standhoudt of dat dit voor een deel het gevolg is van methodewijzigingen ([lees meer](#)). Bovendien is er nog veel inzet nodig om de doelen van het Nationale Preventieakkoord daadwerkelijk te halen³.

Meisjes zijn vaker dronken dan jongens

Jongens en meisjes verschillen niet in alcoholgebruik (ooit, laatste jaar, laatste maand, *bingen* in de laatste maand). Ook in eerdere jaren werden weinig verschillen in alcoholgebruik tussen jongens en meisjes gevonden. Dit is anders in de algemene bevolking van 18 jaar en ouder waar [mannen meer drinken dan vrouwen](#). Dit geldt met name voor de oudere leeftijdsgroepen, bij jongvolwassenen zijn de verschillen tussen mannen en vrouwen minder duidelijk. Mogelijk duidt dit erop dat de man-

vrouw verschillen wat betreft alcoholgebruik in de jongere generatie minder zichtbaar zijn ([lees meer](#)). Dit werd in eerder buitenlands onderzoek ook gevonden⁴. Toekomstig onderzoek moet uitwijzen hoe zich dit over de tijd verder gaat ontwikkelen.

Als we beter kijken naar de scholieren die drinken zijn er meer verschillen tussen jongens en meisjes zichtbaar. Jongens beginnen nog altijd eerder met drinken en ze drinken meer glazen áls ze drinken. Opvallend is dat we nu voor het eerst zien dat meisjes vaker dronken zijn (ooit, laatste maand) dan jongens. Deze bevinding benadrukt het belang van voldoende aandacht voor meisjes in preventieactiviteiten. Sociale media zou hierbij ook een aandachtspunt moeten zijn. Meisjes brengen meer online tijd door met sociale media ([lees meer](#)) en kunnen daar worden blootgesteld aan alcoholreclame, bijvoorbeeld via influencers.

Alcoholvrije dranken

Bijna één op de tien leerlingen van 12 t/m 16 jaar drinkt tenminste maandelijks alcoholvrije dranken. Met de leeftijd is een geleidelijke toename van het maandelijks gebruik van alcoholvrije dranken te zien. Dit begint met 2,9% van de leerlingen in groep 7 en 8 van het basisonderwijs ([lees meer](#)), naar 5,7% van de 12-jarigen op het voortgezet onderwijs naar 13,3% van de 15-jarigen. Opvallend is dat het gebruik van alcoholvrije dranken bij 16-jarigen weer daalt naar 9,3%. Mogelijk komt dit omdat jongeren op deze leeftijd de overgang maken van alcoholvrije naar alcoholhoudende dranken. Verdiepend onderzoek waarbij jongeren gedurende langere tijd gevolgd worden is nodig om hier meer duidelijkheid over te krijgen.

De huidige cijfers laten ook zien dat leerlingen die de laatste maand alcohol hebben gedronken, vaker alcoholvrije dranken drinken dan leerlingen die in de laatste maand geen alcohol hebben gedronken. Dit komt overeen met het beeld in 2019 en 2021 ([lees meer](#)).

Er is nog veel onduidelijk over de rol die alcoholvrije dranken spelen bij jongeren. Aan de ene kant kan alcoholvrij een vervanging van alcoholhoudende dranken zijn. Op die manier kan het ervoor zorgen dat jongeren minder de behoefte hebben om een drankje met alcohol te drinken. Er zijn echter ook zorgen dat het gebruik van alcoholvrij jongeren alvast laat wennen aan de smaak van alcohol en daardoor zorgt voor een snellere overstap naar alcoholhoudende dranken. Ten slotte kan ook de reclame voor alcoholvrije dranken invloed hebben op jongeren. In een onderzoek waarin jongeren zelf werden gevraagd naar hun mening hierover, gaven zij aan dat zij denken dat mensen door reclame voor alcoholvrije dranken eerder zullen kiezen voor alcoholvrije dranken als alternatief voor alcoholhoudende dranken⁵. Maar de jongeren denken ook dat ervaring met alcoholvrije dranken de drempel kan verlagen om dezelfde dranken ook mét alcohol te gaan proberen, omdat je dan al gewend bent aan de smaak. Volwassenen zijn zich minder bewust van dit negatieve effect van reclame voor alcoholvrije dranken⁵.

Methodewijziging

In 2023 zijn er een aantal veranderingen geweest in de vragenlijst en de manier waarop deze is afgenomen. Dit kan invloed hebben gehad op de resultaten. De uitkomsten van 2023 en de vergelijkingen met eerdere jaren moeten daarom voorzichtig worden geïnterpreteerd ([Lees meer](#)).

Referenties

1. Van Beek RJJ, Monschouwer K, Schutten F, den Hollander W, Andree R, van Laar M. Het Grote Uitgaansonderzoek 2023. Uitgaanspatronen, middelengebruik, gezondheid en intentie tot stoppen of minderen onder jongeren en jongvolwassenen. Utrecht: Trimbos-instituut; 2024.
2. Burton R, Henn C, Lavoie D, O'Connor R, Perkins C, Sweeney K, et al. A rapid evidence review of the effectiveness and cost-effectiveness of alcohol control policies: an English perspective. Vol. 389, The Lancet. Elsevier; 2017. p. 1558-1580.
3. Boer J, Kuijpers T, Edens J, Eykelenboom M, Nawijn E, Koopman N, et al. Voortgangsrapportage Nationaal Preventieakkoord 2021. RIVM; 2022.
4. Slade T, Chapman C, Swift W, Keyes K, Tonks Z, Teesson M. Birth cohort trends in the global epidemiology of alcohol use and alcohol-related harms in men and women: systematic review and metaregression. Vol. 6, BMJ Open. British Medical Journal Publishing Group; 2016. p. e011827.
5. De Wit GA, Everaars B, Bilderbeek B, Visscher K, Hendriks R, Voogt C. Reclame voor en gebruik van alcoholvrije dranken. Utrecht: RIVM; 2021.

Cijfers van 2023 (12 t/m 16 jaar)

Op deze pagina staan tabellen met cijfers uit 2023 van scholieren van 12 tot en met 16 jaar. Met het interactieve menu boven de tabel kun je kiezen welke cijfers je wilt zien: het gebruik ooit in het leven, in het laatste jaar of in de maand voorafgaand aan het onderzoek. Ook kun je de tabel met cijfers downloaden, door te klikken op het menu rechtsboven in de tabel. In het Excel- en CSV-bestand worden ook de 95%-betrouwbaarheidsintervallen weergegeven.

Lees aan het einde van deze pagina meer over gebruikte begrippen en methodewijziging.

Op deze pagina:

- [Alcoholgebruik](#)
- [Dronkenschap en binge drinken](#)
- [Meer over scholieren die drinken](#)
- [Alcoholvrije dranken](#)

Alcoholgebruik

Alcoholgebruik naar leeftijd en geslacht (n = 6936)

Ooit

	Jongens	Meisjes	Totaal
	%	%	%
12 jaar	25,3	17,9	21,7
13 jaar	28,5	24,3	26,5
14 jaar	41,5	46,6	44,0
15 jaar	52,3	53,5	53,0
16 jaar	63,3	62,8	62,8
Totaal 12-16 jaar	40,1	39,0	39,6

Bron: Peilstationsonderzoek Scholieren/Leefstijlmonitor, 2023

Alcoholgebruik naar schoolniveau en geslacht (n = 6843)

Ooit ▼

	Jongens	Meisjes	Totaal
	%	%	%
Vmbo-b/k	38,1	38,1	38,1
Vmbo-g/t	42,9	41,8	42,4
Havo	42,2	39,0	40,9
Vwo	37,3	37,4	37,3

Bron: Peilstationsonderzoek Scholieren/Leefstijlmonitor, 2023

Alcoholgebruik naar herkomst en geslacht (n = 6919)

Ooit ▼

	Jongens	Meisjes	Totaal
	%	%	%
Nederlands	44,4	44,4	44,4
Niet-Nederlands	26,6	24,5	25,6

Bron: Peilstationsonderzoek Scholieren/Leefstijlmonitor, 2023

Dronkenschap en binge drinken

Dronkenschap naar leeftijd en geslacht (n = 6941)

Ooit

	Jongens	Meisjes	Totaal
	%	%	%
12 jaar	3,0	3,8	3,4
13 jaar	8,3	7,0	7,8
14 jaar	16,7	21,9	19,4
15 jaar	31,0	35,0	33,0
16 jaar	46,8	47,7	47,1
Totaal 12-16 jaar	18,6	20,6	19,7

Bron: Peilstationsonderzoek Scholieren/Leefstijlmonitor, 2023

Dronkenschap naar schoolniveau en geslacht (n = 6848)

Ooit

	Jongens	Meisjes	Totaal
	%	%	%
Vmbo-b/k	20,2	19,8	20,0
Vmbo-g/t	20,2	21,8	21,1
Havo	20,6	22,6	21,8
Vwo	13,9	18,6	16,2

Bron: Peilstationsonderzoek Scholieren/Leefstijlmonitor, 2023

Binge drinken in de laatste maand naar leeftijd en geslacht (n = 6945)

	Jongens	Meisjes	Totaal
	%	%	%
12 jaar	3,4	2,4	2,9
13 jaar	6	3,9	5,1
14 jaar	10,4	17,3	14
15 jaar	25	23,4	24,3
16 jaar	34,9	35,9	35,1
Totaal 12-16 jaar	13,9	14,8	14,4

Bron: Peilstationsonderzoek Scholieren/Leefstijlmonitor, 2023

Binge drinken in de laatste maand naar schoolniveau en geslacht (n = 6853)

	Jongens	Meisjes	Totaal
	%	%	%
Vmbo-b/k	14,9	16,9	15,9
Vmbo-g/t	15,4	14,9	15,3
Havo	15,8	17,3	16,7
Vwo	9,8	11,2	10,4

Bron: Peilstationsonderzoek Scholieren/Leefstijlmonitor, 2023

Meer over scholieren die drinken

Dronkenschap in de laatste maand naar geslacht, leeftijd en schoolniveau (onder laatste maand gebruikers, n= 1520)

	%
Totaal	48,9
Geslacht	
Jongens	44,8
Meisjes	52,7
Leeftijd	
12 jaar	11,2
13 jaar	24,0
14 jaar	39,2
15 jaar	55,7
16 jaar	67,0
Schoolniveau	
Vmbo-b/k	41,3
Vmbo-g/t	46,3
Havo	53,6
Vwo	50,5

Bron: Peilstationsonderzoek Scholieren/Leefstijlmonitor, 2023

Binge drinken in de laatste maand naar geslacht, leeftijd en schoolniveau (onder laatste maar gebruikers, n= 1525)

	%
Totaal	65,1
Geslacht	
Jongens	64,5
Meisjes	65,3
Leeftijd	
12 jaar	45,1
13 jaar	50,4
14 jaar	59,2
15 jaar	68,3
16 jaar	76,1
Schoolniveau	
Vmbo-b/k	72,4
Vmbo-g/t	66,7
Havo	67,1
Vwo	54,9

Bron: Peilstationsonderzoek Scholieren/Leefstijlmonitor, 2023

Aantal glazen per week naar geslacht, leeftijd en schoolniveau (onder laatste maand gebruik)
n= 1495)

	0	1-4	5-10	11-20	>20
Totaal	27,1	29,6	24,1	11,4	7,8
Geslacht					
Jongens	28,0	28,6	22,2	10,8	10,4
Meisjes	26,4	30,6	26,3	11,9	4,8
Leeftijd					
12 jaar	51,1	36,3	9,1	2,0	1,5
13 jaar	34,8	45,4	9,9	3,7	6,1
14 jaar	34,4	32,5	17,9	8,7	6,6
15 jaar	23,7	25,8	27,3	13,9	9,3
16 jaar	16,7	24,2	34,0	15,8	9,4
Schoolniveau					
Vmbo-b/k	21,7	32,5	21,6	13,1	11,1
Vmbo-g/t	28,8	28,0	24,3	10,1	8,9
Havo	24,4	29,1	28,4	11,6	6,5
Vwo	33,2	30,0	20,1	10,8	5,9

Bron: Peilstationsonderzoek Scholieren/Leefstijlmonitor, 2023

Aantal glazen in het weekend naar geslacht, leeftijd en schoolniveau (onder laatste maand gebruikers, n= 1517) ☰

	0	1-4	5-10	11-20	>20
	%	%	%	%	%
Totaal	29,0	29,6	23,3	11,1	7,0
Geslacht					
Jongens	29,5	29,0	21,5	10,3	9,7
Meisjes	28,6	30,5	25,5	11,5	4,0
Leeftijd					
12 jaar	58,3	32,9	5,5	1,9	1,4
13 jaar	38,8	42,7	9,9	4,0	4,7
14 jaar	36,2	33,0	16,7	8,8	5,4
15 jaar	24,9	26,5	26,7	13,4	8,5
16 jaar	17,3	24,7	34,0	15,3	8,7
Schoolniveau					
Vmbo-b/k	27,0	31,3	19,6	12,4	9,7
Vmbo-g/t	29,8	29,3	23,2	10,4	7,3
Havo	25,4	29,4	28,3	10,7	6,1
Vwo	34,6	29,3	19,6	11,0	5,6

Bron: Peilstationsonderzoek Scholieren/Leefstijlmonitor, 2023

Aantal keren dronken in de laatste maand naar geslacht, leeftijd en schoolniveau (onder laatste maand gebruikers, n= 1520)

	0	1	2-3	>3
	%	%	%	%
Totaal	51,1	19,2	18,9	10,8
Geslacht				
Jongens	55,2	18,2	15,6	11,0
Meisjes	47,3	20,2	22,3	10,2
Leeftijd				
12 jaar	88,8	4,2	5,2	1,9
13 jaar	76,0	11,8	10,6	1,6
14 jaar	60,8	17,4	14,7	7,0
15 jaar	44,3	21,2	20,9	13,5
16 jaar	33,0	24,3	26,4	16,3
Schoolniveau				
Vmbo-b/k	58,7	15,6	15,3	10,5
Vmbo-g/t	53,7	16,7	20,3	9,3
Havo	46,4	21,4	20,2	12,0
Vwo	49,5	21,9	17,9	10,7

Bron: Peilstationsonderzoek Scholieren/Leefstijlmonitor, 2023

Alcoholvrije dranken

Gebruik van alcoholvrije dranken (tenminste maandelijks) naar leeftijd en geslacht (n= 6858) ☰

	Jongens	Meisjes	Totaal
	%	%	%
12 jaar	7,5	3,8	5,7
13 jaar	11,8	6,1	9,1
14 jaar	12,4	8,7	10,8
15 jaar	15,2	11,4	13,3
16 jaar	9,1	9,3	9,3
Totaal 12-16 jaar	11,3	7,6	9,6

Bron: Peilstationsonderzoek Scholieren/Leefstijlmonitor, 2023

Methodewijziging

In 2023 zijn er een aantal veranderingen geweest in de vragenlijst en de manier waarop deze is afgenomen. Dit kan invloed hebben gehad op de resultaten. De uitkomsten van 2023 en de vergelijkingen met eerdere jaren moeten daarom voorzichtig worden geïnterpreteerd ([Lees meer](#)).

Begrippen

Ooit: tenminste 1 keer gebruikt in het hele leven

Laatste jaar: gebruikt in het jaar voorafgaand aan het onderzoek

Laatste maand: gebruikt in de maand voorafgaand aan het onderzoek.

Binge drinken: het drinken van 5 glazen of meer bij één gelegenheid.

Eerdere jaren (12 t/m 16 jaar)

Op deze pagina staan tabellen met cijfers uit 2003-2023 van scholieren van 12 tot en met 16 jaar. Met het interactieve menu boven de tabel kun je kiezen welke cijfers je wilt zien: het gebruik ooit in het leven, in het laatste jaar of in de maand voorafgaand aan het onderzoek. Ook kun je de tabel met cijfers downloaden, door te klikken op het menu rechtsboven in de tabel. In het Excel- en CSV-bestand worden ook de 95%-betrouwbaarheidsintervallen weergegeven.

[Lees aan het einde van deze pagina](#) meer over gebruikte begrippen en methodewijziging

Op deze pagina:

- [Alcoholgebruik](#)
- [Dronkenschap en binge drinken](#)
- [Meer over scholieren die drinken](#)

Alcoholgebruik

Alcoholgebruik naar onderzoeksjaar en geslacht

Ooit

	Jongens	Meisjes	Totaal
	%	%	%
2003	85,3	83,0	84,2
2007	79,6	75,2	77,5
2011	69,0	63,3	66,2
2015	48,1	42,7	45,4
2017	48,2	41,3	44,8
2019	47,8	45,4	46,6
2021	48,6	46,3	47,5
2023	40,1	39,0	39,6

Bron: Peilstationsonderzoek Scholieren/HBSC/Leefstijlmonitor, 2023

Alcoholgebruik naar onderzoeksjaar en leeftijd (n = 6936)

Ooit

Jongens								
	2003	2007	2011	2015	2017	2019	2021	2023
12 jaar	73,4	63,1	43,3	24,5	26,3	25,7	30,0	25,3
13 jaar	81,4	68,6	57,2	34,4	31,9	36,0	37,9	28,5
14 jaar	88,6	82,3	70,9	46,1	51,2	49,0	46,6	41,5
15 jaar	90,9	89,2	82,7	63,8	63,4	60,4	59,2	52,3
16 jaar	93,2	94,3	88,9	75,8	72,9	71,8	75,3	63,3
Meisjes								
	2003	2007	2011	2015	2017	2019	2021	2023
12 jaar	68,4	48,2	27,7	12,5	13,3	16,8	23,1	17,9
13 jaar	77,6	63,6	49,6	26,3	22,0	27,1	33,5	24,3
14 jaar	86,7	79,3	67,3	39,9	44,0	53,2	46,7	46,6
15 jaar	89,4	89,7	83,1	65,9	60,8	64,8	61,8	53,5
16 jaar	91,0	91,7	90,0	76,5	68,9	71,5	76,9	62,8
Totaal								
	2003	2007	2011	2015	2017	2019	2021	2023
12 jaar	71,1	55,8	35,4	18,2	20,2	21,2	26,4	21,7
13 jaar	79,6	66,1	53,4	30,6	27,1	31,5	35,8	26,5
14 jaar	87,7	80,8	69,2	43,1	47,5	51,1	46,6	44,0
15 jaar	90,1	89,4	82,9	64,9	62,1	62,4	60,5	53,0
16 jaar	92,1	93,1	89,4	76,2	71,0	71,6	76,0	62,8

Bron: Peilstationsonderzoek Scholieren/HBSC/Leefstijlmonitor, 2023

Startleeftijd alcohol naar onderzoeksjaar en geslacht

Eerste keer alcohol drinken

	Jongens	Meisjes	Totaal
	Gemiddelde leeftijd	Gemiddelde leeftijd	Gemiddelde leeftijd
2003	11,7	12,2	12,0
2007	12,2	12,7	12,4
2011	12,6	13,1	12,8
2015	13,0	13,5	13,2
2019	13,1	13,4	13,3
2023	12,8	13,0	12,9

Bron: Peilstationsonderzoek Scholieren/Leefstijlmonitor, 2023

Dronkenschap en binge drinken

Dronkenschap naar onderzoeksjaar en geslacht

Ooit

	Jongens	Meisjes	Totaal
	%	%	%
2003	45,1	45,7	45,4
2007	39,6	39,7	39,6
2011	34,9	32,9	33,9
2015	24,3	22,9	23,6
2017	16,6	15,1	15,9
2019	23,5	26,3	24,9
2021	17,6	17,7	17,7
2023	18,6	20,6	19,7

Bron: Peilstationsonderzoek Scholieren/HBSC/Leefstijlmonitor, 2023

Dronkenschap naar onderzoeksjaar en leeftijd

Ooit

Jongens

	2003	2007	2011	2015	2017	2019	2021	2023
12 jaar	18,4	9,4	8,7	6,7	0,6	4,1	4,2	3,0
13 jaar	29,8	19,5	15,2	9,3	4,3	7,9	6,5	8,3
14 jaar	48,7	34,9	28,5	19,1	11,7	21,0	13,5	16,7
15 jaar	61,7	61,8	53,2	37,2	29,4	38,1	26,3	31,0
16 jaar	73,3	72,9	71,7	56,1	41,7	52,1	43,9	46,8

Meisjes

	2003	2007	2011	2015	2017	2019	2021	2023
12 jaar	13,7	7,2	4,5	1,3	0,5	3,4	1,8	3,8
13 jaar	27,9	20,7	15,3	7,7	1,8	8,9	6,3	7,0
14 jaar	49,4	39,9	30,8	19,3	12,8	30,2	12,5	21,9
15 jaar	64,6	59,8	52,3	40,4	28,1	42,3	29,2	35,0
16 jaar	69,8	69,8	66,8	53,1	35,2	54,1	49,8	47,7

Totaal

	2003	2007	2011	2015	2017	2019	2021	2023
12 jaar	16,3	8,3	6,6	3,9	0,6	3,7	3,0	3,4
13 jaar	28,9	20,1	15,3	8,5	3,1	8,4	6,4	7,8
14 jaar	49,1	37,3	29,6	19,2	12,3	25,4	13,0	19,4
15 jaar	63,2	60,8	52,7	38,8	28,8	40,0	27,8	33,0
16 jaar	71,5	71,4	69,4	54,6	38,6	53,1	46,6	47,1

Bron: Peilstationsonderzoek Scholieren/HBSC/Leefstijlmonitor, 2023

Binge drinken in de afgelopen maand naar onderzoeksjaar en geslacht

	Jongens	Meisjes	Totaal
	%	%	%
2003	38,1	34,9	36,5
2007	32,6	29,9	31,3
2011	26,0	23,3	24,7
2015	18,9	16,6	17,8
2017	19,4	16,0	17,7
2019	18,1	19,0	18,5
2021	20,8	20,8	20,8
2023	13,9	14,8	14,4

Bron: Peilstationsonderzoek Scholieren/HBSC/Leefstijlmonitor, 2023

Binge drinken de afgelopen maand naar leeftijd en onderzoeksjaar

Jongens								
	2003	2007	2011	2015	2017	2019	2021	2023
12 jaar	18,7	9,9	3,2	3,4	3,4	3,1	6,4	3,4
13 jaar	27,1	16,4	9,3	5,1	6,7	3,6	10,3	6,0
14 jaar	39,0	25,3	18,3	13,1	16,2	17,0	15,9	10,4
15 jaar	50,6	49,0	41,0	31,0	30,7	30,2	28,5	25,0
16 jaar	60,7	64,5	61,2	48,2	44,5	41,1	49,8	34,9
Meisjes								
	2003	2007	2011	2015	2017	2019	2021	2023
12 jaar	14,3	6,4	3,3	1,2	0,9	1,2	3,2	2,4
13 jaar	21,5	12,9	9,0	5,4	4,3	5,5	9,7	3,9
14 jaar	35,5	30,6	19,0	12,0	15,1	19,4	17,8	17,3
15 jaar	47,9	46,2	38,4	30,1	28,1	32,4	33,8	23,4
16 jaar	54,3	53,3	52,0	40,1	34,0	43,1	49,4	35,9
Totaal								
	2003	2007	2011	2015	2017	2019	2021	2023
12 jaar	16,6	8,2	3,3	2,2	2,2	2,1	4,7	2,9
13 jaar	24,4	14,7	9,1	5,2	5,5	4,6	10,0	5,1
14 jaar	37,3	27,8	18,6	12,6	15,6	18,2	16,9	14,0
15 jaar	49,2	47,6	39,7	30,5	29,4	31,2	31,1	24,3
16 jaar	57,5	59,1	56,9	44,2	39,4	42,1	49,6	35,1

Bron: Peilstationsonderzoek Scholieren/HBSC/Leefstijlmonitor, 2023

Meer over scholieren die drinken

Binge drinken in de afgelopen maand naar onderzoeksjaar en geslacht (onder de laatste maal gebruikers)

	Jongens	Meisjes	Totaal
	%	%	%
2003	65,7	62,5	64,1
2007	67,4	64,0	65,8
2011	67,3	62,4	65,0
2015	71,7	67,1	69,5
2017	73,8	67,3	70,8
2019	68,2	73,1	70,6
2021	75,8	73,6	74,7
2023	64,5	65,3	65,1

Bron: Peilstationsonderzoek Scholieren/HBSC/Leefstijlmonitor, 2023

Binge drinken de afgelopen maand naar leeftijd en onderzoeksjaar (onder laatste maand gebruikers)

Jongens								
	2003	2007	2011	2015	2017	2019	2021	2023
12 jaar	53,0	46,5	30,7	52,9	66,7	42,1	78,0	43,2
13 jaar	58,2	54,8	48,8	52,9	62,4	36,6	75,1	51,0
14 jaar	61,6	56,7	57,8	63,9	63,8	65,0	64,0	53,7
15 jaar	71,2	71,5	71,0	73,2	75,3	73,2	73,7	73,0
16 jaar	77,1	81,3	79,2	80,6	81,9	77,7	84,2	74,9
Meisjes								
	2003	2007	2011	2015	2017	2019	2021	2023
12 jaar	56,1	48,7	55,9	48,8	43,1	36,6	55,6	48,2
13 jaar	51,6	46,5	50,6	61,8	61,2	59,7	70,4	47,8
14 jaar	58,1	63,6	56,6	58,2	68,5	71,0	65,7	62,7
15 jaar	68,1	68,1	64,2	72,7	69,7	74,1	74,7	63,3
16 jaar	69,1	71,0	68,7	68,1	66,5	79,9	81,5	77,2
Totaal								
	2003	2007	2011	2015	2017	2019	2021	2023
12 jaar	54,2	47,4	40,6	51,7	60,3	40,4	68,5	45,1
13 jaar	55,2	50,7	49,7	56,9	62,0	47,6	72,9	50,4
14 jaar	60,0	60,2	57,2	61,2	66,0	68,0	64,9	59,2
15 jaar	69,5	69,8	67,6	73,0	72,5	73,6	74,3	68,3
16 jaar	73,1	76,4	74,4	74,5	74,6	78,8	82,9	76,1

Bron: Peilstationsonderzoek Scholieren/HBSC/Leefstijlmonitor, 2023

Methodewijziging

In 2023 zijn er een aantal veranderingen geweest in de vragenlijst en de manier waarop deze is afgenomen. Dit kan invloed hebben gehad op de resultaten. De uitkomsten van 2023 en de vergelijkingen met eerdere jaren moeten daarom voorzichtig worden geïnterpreteerd ([Lees meer](#)).

Begrippen

Ooit: tenminste 1 keer gebruikt in het hele leven

Laatste jaar: gebruikt in het jaar voorafgaand aan het onderzoek

Laatste maand: gebruikt in de maand voorafgaand aan het onderzoek.

Binge drinken: het drinken van 5 glazen of meer bij één gelegenheid.

Cijfers 12 t/m 18 jaar

Op deze pagina staan tabellen met cijfers uit 2023 en eerdere jaren (2003-2023) van scholieren van 12 tot en met 18 jaar. De cijfers van 17- en 18-jarigen zijn niet representatief voor die leeftijdsgroepen in de algemene bevolking omdat een deel van de 17- en 18-jarigen in het vervolgonderwijs zit (zoals Mbo, Hbo of Wo). De 17- en 18-jarigen uit dit onderzoek bestaan voornamelijk uit Havo- en Vwo-leerlingen ([lees meer](#)).

Met het interactieve menu boven de tabel kun je kiezen welke cijfers je wilt zien: het gebruik ooit in het leven, in het laatste jaar of in de maand voorafgaand aan het onderzoek. Ook kun je de tabel met cijfers downloaden, door te klikken op het menu rechtsboven in de tabel. In het Excel- en CSV-bestand worden ook de 95%-betrouwbaarheidsintervallen weergegeven.

[Lees aan het einde van deze pagina](#) meer over gebruikte begrippen en methodewijziging.

Op deze pagina:

- [Alcoholgebruik](#)
- [Dronkenschap en binge drinken](#)
- [Meer over scholieren die drinken](#)
- [Alcoholvrije dranken](#)
- [Vergelijking met eerdere jaren](#)

Alcoholgebruik

Alcoholgebruik naar leeftijd en geslacht (n = 7597)

Ooit

	Jongens	Meisjes	Totaal
	%	%	%
17 jaar	75,5	76,3	75,9
18 jaar	81,8	73,4	78,2
Totaal 12-18 jaar	43,8	42,2	43,0

Bron: Peilstationsonderzoek Scholieren/Leefstijlmonitor, 2023

Dronkenschap en binge drinken

Dronkenschap naar leeftijd en geslacht (n = 7601)

Ooit

	Jongens	Meisjes	Totaal
	%	%	%
17 jaar	63,8	66,4	65,1
18 jaar	76,2	60,0	69,2
Totaal 12-18 jaar	23,3	24,5	24,0

Bron: Peilstationsonderzoek Scholieren/Leefstijlmonitor, 2023

Binge drinken in de laatste maand naar geslacht en leeftijd (n = 7605)

	Jongens	Meisjes	Totaal
	%	%	%
17 jaar	49,1	49,4	49,3
18 jaar	64,6	51,3	58,9
Totaal 12-18 jaar	17,7	17,8	17,9

Bron: Peilstationsonderzoek Scholieren/Leefstijlmonitor, 2023

Meer over scholieren die drinken

Dronkenschap in de laatste maand naar leeftijd (onder laatste maand gebruikers, n = 1913) ☰

	%
17 jaar	78,1
18 jaar	86,9
Totaal 12-18 jaar	55,7

Bron: Peilstationsonderzoek Scholieren/Leefstijlmonitor, 2023

Binge drinken in de laatste maand naar leeftijd (onder laatste maand gebruikers, n = 1925) ☰

	%
17 jaar	82,5
18 jaar	89,3
Totaal 12-18 jaar	69,2

Bron: Peilstationsonderzoek Scholieren/Leefstijlmonitor, 2023

Aantal glazen per week naar leeftijd (onder laatste maand gebruikers, n = 1888)

	0	1-4	5-10	11-20	>20
	%	%	%	%	%
17 jaar	15,4	20,2	34,9	20,7	8,7
18 jaar	8,1	13,3	32,7	24,0	21,9
Totaal 12-18 jaar	24,2	27,2	26,4	13,6	8,6

Bron: Peilstationsonderzoek Scholieren/Leefstijlmonitor, 2023

Aantal glazen in het weekend naar leeftijd (onder laatste maand gebruikers, n = 1888)

	0	1-4	5-10	11-20	>20
	%	%	%	%	%
17 jaar	15,8	21,2	34,5	20,2	8,3
18 jaar	8,1	14,0	36,6	21,5	19,8
Totaal 12-18 jaar	25,7	27,4	25,9	13,2	7,8

Bron: Peilstationsonderzoek Scholieren/Leefstijlmonitor, 2023

Aantal keren dronken in de afgelopen maand naar leeftijd (onder laatste maand gebruikers, n= 1913)

	0	1	2-3	>3
	%	%	%	%
17 jaar	21,9	25,4	31,9	20,8
18 jaar	13,1	18,9	35,7	32,3
Totaal 12-18 jaar	44,3	20,2	22,0	13,6

Bron: Peilstationsonderzoek Scholieren/Leefstijlmonitor, 2023

Alcoholvrije dranken

Gebruik van alcoholvrije dranken (tenminste maandelijks) naar leeftijd en geslacht (n= 7516)

	Jongens	Meisjes	Totaal
	%	%	%
17 jaar	9,4	8,1	8,8
18 jaar	9,2	8,8	9,0
Totaal 12-18 jaar	11,1	7,7	9,5

Bron: Peilstationsonderzoek Scholieren/Leefstijlmonitor, 2023

Vergelijking met eerdere jaren

Alcoholgebruik naar onderzoeksjaar en geslacht (12 t/m 18 jaar)

Ooit

	Jongens	Meisjes	Totaal
	%	%	%
2003	86,1	83,8	85,0
2007	81,3	76,5	79,0
2011	72,0	67,2	69,7
2015	52,0	45,4	48,8
2017	50,5	44,0	47,4
2019	51,2	48,6	49,9
2021	51,7	49,4	50,5
2023	43,8	42,2	43,0

Bron: Peilstationsonderzoek Scholieren/HBSC/Leefstijlmonitor, 2023

Dronkenschap naar onderzoeksjaar en geslacht (12 t/m 18 jaar)

Ooit

	Jongens	Meisjes	Totaal
	%	%	%
2003	48,2	47,4	47,8
2007	44,6	42,3	43,4
2011	40,6	38,2	39,4
2015	29,2	25,8	27,6
2017	20,3	18,3	19,3
2019	27,9	30,0	28,9
2021	21,9	21,2	21,6
2023	23,3	24,5	24,0

Bron: Peilstationsonderzoek Scholieren/HBSC/Leefstijlmonitor, 2023

Binge drinken in de laatste maand naar onderzoeksjaar en geslacht (12 t/m 18 jaar)

	Jongens	Meisjes	Totaal
	%	%	%
2003	41,2	35,4	38,4
2007	37,0	31,9	34,5
2011	31,3	27,1	29,2
2015	23,2	18,4	20,8
2017	22,5	18,9	20,7
2019	21,8	21,8	21,8
2021	24,9	23,8	24,4
2023	17,7	17,8	17,9

Bron: Peilstationsonderzoek Scholieren/HBSC/Leefstijlmonitor, 2023

Methodewijziging

In 2023 zijn er een aantal veranderingen geweest in de vragenlijst en de manier waarop deze is afgenomen. Dit kan invloed hebben gehad op de resultaten. De uitkomsten van 2023 en de vergelijkingen met eerdere jaren moeten daarom voorzichtig worden geïnterpreteerd ([Lees meer](#)).

Begrippen

Ooit: tenminste 1 keer gebruikt in het hele leven

Laatste jaar: gebruikt in het jaar voorafgaand aan het onderzoek

Laatste maand: gebruikt in de maand voorafgaand aan het onderzoek.

Binge drinken: het drinken van 5 glazen of meer bij één gelegenheid.